

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
VEDOUcí PRÁCE

Název	Jak se líbí vnímání rizikovosti psychoaktivních látek od jejich popsané rizikovosti? Šetření mezi studentstvem středních škol	
Autor	Bc. Michaela Nepejchalová	
Vedoucí práce	Mgr. Benjamin Petruželka, Ph.D.	
Oponent práce	Mgr. Renáta Habiňáková	

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky	Body
<p>Abstrakt</p> <p>Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (východiska, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)?</p> <p>Koresponduje abstrakt s obsahem práce?</p> <p>Má abstrakt přiměřený rozsah?</p>	<p>Nedostatečná úroveň – abstrakt postarád jasně sdělení (0 bodů).</p> <p>Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jeden či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovaným poznatků (1-2).</p> <p>Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí (3-4).</p> <p>Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace (5).</p>	5 / max. 5
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <p>Je zdůvodnění práce logické?</p> <p>Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný?</p> <p>Je zvolená literatura aktuální?</p> <p>Je použita literatura řádně citována?</p> <p>Je použita argumentace prezentována standardním způsobem?</p> <p>Byl dosavadní výzkum podroben kritice?</p>	<p>Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předších výzkumů a/nebo nekriticky přejít, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená (0-4).</p> <p>Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předších výzkumů (ale jenom nebo v převážně míře českých), na něž je v práci správně referováno (5-10).</p> <p>Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů (11-15).</p> <p>Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo</p>	15 / max. 20

<p>Použití metody a logika struktury práce</p> <p>Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy?</p> <p>Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)?</p> <p>Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci?</p> <p>Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat?</p> <p>Má práce logickou strukturu?</p>	<p>empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná (16-20).</p> <p>Nedostatečná úroveň – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám (0-4).</p> <p>Dobrá úroveň – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům (5-10).</p> <p>Velmi dobrá úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současně vědecké praxi (11-15).</p> <p>Výborná úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné (16-20).</p>	<p>18 / max. 20</p>
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p> <p>Jsou závěry prezentovány srozumitelně?</p> <p>Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky?</p> <p>Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce?</p> <p>Jsou závěry korektní?</p> <p>Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení?</p> <p>Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu?</p> <p>Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření?</p>	<p>Nedostatečná úroveň – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků (0-8).</p> <p>Dobrá úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek (9-16).</p> <p>Velmi dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstuje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření (17-23).</p> <p>Výborná úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření (24-30).</p>	<p>24 / max. 30</p>

<p>Etické aspekty práce</p> <p>Byly vzaty v úvahu etické otázky? Nedošlo k ohrožení zájmu účastníků výzkumu? Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti?</p>	<p>Nedostatečná úroveň – etické otázky jsou opomíny, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena (0-2). Dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru (3-5). Velmi dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu (6-8). Výborná úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce (9-10).</p>	<p>8 / max. 10</p>
<p>Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce.</p> <p>Pojednává práce aktuální/praktický problém? Je práce přínosná z hlediska oboru? Obsahuje práce všechny klíčové části? Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? Je práce logicky uspořádána? Je práce z formálního hlediska bez chyb?</p>	<p>Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem nebo není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána (0-3). Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru. Text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu (4-7). Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru. Je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodné členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální struktury textu (8-11). Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem. Je napsána na vysoké akademické úrovni (12-15).</p>	<p>13 / max. 15</p>

Celkové hodnocení úrovně práce

Komentář oponenta / vedoucího práce (celkové shrnující hodnocení, poznámky)

Studentka se v předložené práci zaměřila na zjištění hodnocení rizikovosti návykových látek mezi studenty posledních ročníků středních škol a zároveň srovnala jejich hodnocení s odhadem rizikovosti těchto látek. Jedná se tedy o téma aktuální a přínosné, jelikož této skupině je v rámci oboru věnována vysoká pozornost. Studentka podnikla náročný sběr dat (výsledný vzorek tvoří zhruba 1000 respondentů), ale i zvládla zpracovat data a využít statistického testování, což na bakalářské práci nejvíce oceňuji. Práce má však také nedostatky, které jsou popsány níže. Nicméně práci celkově hodnotím jako výbornou.

Co se týče teorie, tak ta obsahuje zahraniční literaturu a pokrývá všechny důležité oblasti. Nicméně myslím, že některá témata, např. mládeže, mohlo být zpracováno více. Napříč prací pro Nuttovu analýzu autorka používá slovo „analýza“ a je to místy matoucí. Vhodné by bylo vždy k ní referovat.

Co se týče metod a sběru dat, tak autorka sdílela také dotazník on-line, což činilo určité obtíže a dotazník někteří respondenti využili k vyjádření svých názorů na polootevřenou otázku sbírající informace na pohlaví. V tomto ohledu oceňuji otevřenou reflexi průběhu sběru dat a obtíží s tím spojených. Autoři se podle mého názoru podařilo tuto obtíž vyřešit pečlivým čištěním dat. Autorka v tomto ohledu zmiňuje, že nedošlo ke „statisticky významnému zkreslení výsledků“. To ovšem není přesná formulace. Statistickou významnost bychom měli užívat zejména pokud mluvíme o výsledcích statistického testování.

Metody by mohly poskytovat jasnější popis jednotlivých postupů, a to za jakých okolností byly použity jednotlivé statistické testy by mělo být spíše popsáno v metodách než ve výsledcích. Autorka dále píše, že: „Mann-Whitney U test a Kruskal-Wallis test porovnávají mezi sebou náhodně vybrané hodnoty a počítají pravděpodobnost, s jakou se budou lišit.“ To je mírně nešikovný překlad definice. V tomto ohledu by spíše bylo dobré popsat, k čemu se test používá a za jakých okolností. Autorka srovnává v kapitole (10.6.5 pervitin) výsledky osob, které někdy užily (4%) se zbytkem její vzorku. V tomto ohledu bych byl na interpretaci opatrný a omezení spojená s počtem respondentů zdůraznil.

	<p>Co se týče diskuze, tak zejména oceňuji, že autorka dává výsledky do kontextu literatury a srovnává je s ním. Vhodné by bylo dát na začátek diskuze krátké shrnutí výsledků. V diskuzi se témata částečně opakují a diskuze by se v tomto ohledu dala ještě upravit. Dále autorka říká: „Souvislost mezi hodnocením rizikovosti a zdroji informací byla patrná na tom, že nejvyšší hodnocení celkově dávaly osoby, mezi jejichž hlavní zdroje informací patří preventivní programy a média, tedy zdroje, které se zabývají riziky někdy v až bombastické formě.“ Podle formulace to zní jako že preventivní programy jsou bombastické. Může se jednat o nevhodnou formulaci nebo je třeba toto více vysvětlit.</p> <p>V limitech autorka píše: „Na druhou stranu, vzhledem k tomu, že šlo o dotazník distribuovaný online, nelze ověřit, zda respondentstvo odpovídalo upřímně.“ Upřímnost odpoví těžko ověříme i v případě dotazování, kdy asistuje tazatel. Autorka dále píše, že by bylo vhodné provádět kampaně. Ovšem nejsem si jist, zda je to jediným vhodným řešením. Naopak by bylo vhodné zaměřit se na to, s jakou prevencí se studenti setkávají a spíše pracovat na tomto.</p>
<p>Doplňující otázky k obhajobě</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. V limitech autorka píše: „Na druhou stranu, vzhledem k tomu, že šlo o dotazník distribuovaný online, nelze ověřit, zda respondentstvo odpovídalo upřímně.“ Upřímnost odpoví těžko ověříme i v případě dotazování, kdy asistuje tazatel. Jaké tedy spíše mohou být limity dotazování bez tazatele? 2. S jakou prevencí se mohou studenti v ČR setkávat? Jak funguje tento systém a funguje tedy dobře vzhledem k výsledkům? Objevují se v ČR nějaké osvětové kampaně a bylo by vhodné je více podpořit? Jak je hodnocena efektivita těchto kampaní?
<p>Body celkem</p>	<p>83 / max. 100 bodů</p>
<p>Navrhované hodnocení</p>	<p><i>práci doporučuji k obhajobě, celkové hodnocím výborně</i></p>
<p>Datum</p>	<p>21.01.2025</p>
<p>Jméno a příjmení, podpis</p>	<p>Benjamin Petruželka </p>